آرمان ملی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۷۸۹
دوشنبه
۱۴۰۲•۱۲•۲۱
۳۰ شعبان ۱۴۴۵/ ۱۱ مارس ۲۰۲۴

«آرمان ملی» در گفت‌وگو با کارشناسان سناریوهای وضعیت اقتصادی در ۱۴۰۳ را بررسی می‌کند

سقوط ارزش پول ملی فقط در عرض ۳ ماه

برخورد به هسته سخت تورم

آرمان ملی – صدیقه بهزادپور: قیمت دلار همواره یکی از شاخص‌های تعیین کننده در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و ... در ایران به شمار می‌آید، از این رو پیش‌بینی این شاخص در سال آینده می‌تواند اندکی شرایط را برای فعالان اقتصادی جهت حضور در بازار مطلوب سازد، اما کارشناسان معتقدند؛ پیش بینی قیمت دلار برای سال ۱۴۰۳ با وجود تاثیرگذاری عوامل بسیار متعدد مانند فساد اقتصادی، تصمیمات خلق‌الساعه مسئولان در بازار مالی و ... امکان پیش بینی قیمت دلار و ... را در ایران دشوار ساخته است، اما در عین حال می‌توان با استناد به روند رو به افزایش قیمت دلار در سال‌های گذشته، نسبت به افزایش حتمی آن با رقمی نامشخص یقین داشت که حتما در دیگر بخش‌ها نیز تاثیرگذار خواهد بود.

چالش افزایش چند هزار همت نقدینگی در سال آینده

پیمان مولوی، کارشناس اقتصادی در این باره به «آرمان ملی» گفت: افزایش قیمت دلار با توجه به تحولات سیاسی در عرصه بین‌المللی رویکردی مستمر و ثابت شده است و افزایش قیمت دلار در سال آینده را خواهیم داشت و در نتیجه ریسک فعالیت‌های اقتصادی ناشی از این افزایش قیمت بر حوزه‌های مختلف سایه خواهد افکند، این در حالی است که نقدینگی ها افزایش می یابد و در نتیجه نرخ تورم هم بالاتر می‌رود و بر اساس پیش بینی‌های صورت گرفته حدود ۲ هزار همت به نقدینگی کشور در سال آینده افزوده خواهد شد و این شاخص با روی کار آمدن ترامپ در سال آینده قطعا وضعیت اقتصادی – اجتماعی ایران را دچار چالش های بیشتری خواهد کرد، چراکه ترامپ قطعا سیاست‌های افزایش فشار علیه ایران را اِعمال خواهد کرد از سوی دیگر پیش بینی می‌شود در صورت روی کار آمدن ترامپ، روابط چین و روسیه با آمریکا نیز وارد فاز متفاوتی شود و قطعا همه این پیش بینی‌ها برای همگان ملموس است و اینکه حتما باید در این میان با اصلاحاتی سریع در تعاملات بین المللی و داخلی شرایط را برای بهبود زیرساخت‌ها و ... فراهم آورد.

کاهش ارزش پول ملی

او افزود: برخی از مسئولان در حال حاضر با عنوان کردن مسائلی چون؛ دلار پشتوانه ندارد و بسیاری از مسائل دیگر که منطقی نیست، باعث شده طی مدت کمتر از ۳ ماه حدود ۲۰ درصد از ارزش پول ملی کشور کاهش یابد. درباره نرخ دلار نمی توان قطعا پیش بینی کرد، چراکه پیش بینی در این خصوص مشروط به سیاست هایی است که ایران در پیش می گیرد که باعث نوسانات و تعیین قیمت دلار در کشور به عنوان یک عامل تعیین کننده در کشور می‌شود، اما در مجموع هر قدر تورم در ایران باشد منهای تورم آمریکا، حاصل کاهش ارزش ریال در سال آینده می‌شود، از این رو با نگاهی به تورم سال جاری ایران به قرار رقمی حدود ۴۵ درصد و ۲ تا ۳ درصد نرخ تورم آمریکا، کاهش ارزش ریال ایران حدود ۴۳ درصد برآورد شده است. این کارشناس ادامه داد: در حال حاضر اکثر افراد در سطوح مختلف در اندیشه منافع خود هستند، نمی توان توقع رشد و توسعه و بهبود وضعیت در کشور را داشته باشیم، بدیهی است در شرایط موجود پیش بینی می شود در سال آینده به سمت بحران رشد نقدینگی حرکت می‌کنیم و بنگاه‌های خرد و کلان اقتصادی در مواجهه با مشکلات، ادامه فعالیت برایشان دشوار خواهد شد، البته در بهترین حالت شاید بتوان نرخ تورم را در همین محدوده فعلی حفظ کرد اما با توجه به شاخص‌های تاثیرگذار در اقتصاد کشور و تاثیر عوامل سیاسی این سناریو که تورم به کانال بالاتر نزدیک شود و همچنین رشد نقدینگی نیز به مرز ۳۰ تا ۳۵ درصد برسد بیشتر واقعی می نمایاند. متاسفانه ما به هسته سخت تورم خوردیم که فعلا پایدار است و امیدی به کاهش آن نمی‌رود. مگر اینکه شاهد افزایش رشد اقتصادی باشیم و سیاست پولی تغییر کند و تحول درستی همراه با گشایش در حوزه تحریم‌ها صورت گیرد.

واکنش بازار به ریسک‌های احتمالی

جواد نصر اصفهانی، کارشناس اقتصادی دراین باره اظهار کرد: بازارها تحت تأثیر عوامل مختلفی مانند مسائل سیاسی و امنیتی قرار می‌گیرند، با افزایش نرخ دلار در روزهای اخیر به نظر می‌رسد که ریسک‌های احتمالی سال آینده کشور این پیام را به بازار می‌دهد که ممکن است بحران‌های اقتصادی در ماه‌های آینده بیشتر باشد و این یک عامل تحرکات اخیر در بازارهاست. وی می‌افزاید: بازار بورس نیز با فاصله اندکی از این موضوع تأثیر می‌پذیرد، همان‌گونه که در روزهای اخیر رشد با اهمیتی را تجربه کرد تا خود را به بقیه بازارها برساند.

تلاش برای تبدیل دارایی‌های نقد به سرمایه

کارشناس اقتصادی با اشاره به پیش‌بینی برخی کارشناسان از تحولات و بحران‌های احتمالی در سال ۱۴۰۳ ادامه می‌دهد: فعالان اقتصادی و بازارسازها طبیعی است که از این رخدادها نگران شدند و تلاش کنند که دارایی‌های نقدی خود را به سمت انواع بازارهای مالی هدایت کنند. وی با انتقاد از مداخله بانک مرکزی در پیمان سپاری ارزی یادآور شد: بانک مرکزی با پیمان سپاری ارزی صددرصدی، عرضه دلار را محدود می‌کند و موجب می‌شود که قیمت دلار هر روز افزایش پیدا کند، این مداخله بانک مرکزی کمر تولید را می‌شکند زیرا نرخ دلار در بازار آزاد به ۶۰ هزار تومان می‌رسد، اما تولیدکننده را مجبور می‌کند آن را به نرخ ۴۵ هزار تومان به برخی افراد خاص عرضه کند، در حالی که هیچ بانک مرکزی در دنیا مداخله‌ای در این بخش ندارد.

ارزپاشی دولت و دلار ۶۰ هزار تومانی

کارشناس اقتصادی نرخ کنونی دلار ۶۰ هزار تومانی را با وجود ارزپاشی شدید دولت و درآمدهای نفتی بی‌نظیر در ۱۰ سال اخیر دانست و افزود: در کنار این موارد سیاست‌های به شدن انقباضی بانک مرکزی از جمله نرخ بهره ۳۰ درصدی بازار سرمایه را در وضعیت کنونی قرار داده است، اما اگر قرار باشد در سال آینده اتفاقات سیاسی مختلفی از جمله انتخابات آمریکا رخ دهد، فعالان اقتصادی چنین برداشت می‌کنند که این شرایط تنش‌زا خواهد بود و ترجیح می‌دهند که منابع نقدی خود را تبدیل به سرمایه کنند در نتیجه افزایش تقاضا موجب بالا رفتن نرخ دلار می‌شود. وی بازنگری در برخی سیاست‌های اقتصادی را ضروری عنوان کرد و گفت: تصمیمات اقتصادی اخیر بانک مرکزی و تیم اقتصادی دولت می‌تواند مورد بازنگری قرار گیرد. بانک جهانی پیش‌بینی کرده است که رشد تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۱۴۰۳ با افت ۰.۵ واحد درصدی نسبت به سال جاری به ۳.۷ درصد کاهش پیدا کند. داده‌های این گزارش نشان می‌دهد که این نهاد بین‌المللی، برآورد خود از رشد اقتصادی ایران در سال جاری و سال آینده را افزایش داده است. در گزارش ماه ژوئن ۲۰۲۳ این نهاد جهانی، رشد تولید ناخالص داخلی ایران برای سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ به ترتیب ۲.۲ درصد و ۲ درصد تخمین زده شده بود که این ارقام در گزارش جدید به ترتیب ۲ و ۱.۷ واحد درصد ارتقا پیدا کرده‌اند. بر اساس این گزارش، افزایش تولید و صادرات نفت خام ایران در سال جاری توانسته است کاهش تقاضای غیرنفتی خارجی در این دوره راه به خوبی جبران کند. تحلیلگران بانک جهانی معتقدند با توجه به تثبیت تولید نفت، رشد اقتصادی ایران در سال آینده تعدیل خواهد شد. رشد اقتصادی ایران برای سال ۱۴۰۴ نیز حدود ۳.۲ درصد پیش‌بینی شده است

بلاتکلیفی متقاضیان پژو پارس زیر سایه ناهماهنگی‌ها

در حالی متقاضیان خرید پژو پارس همچنان بلاتکلیف هستند که باید دستگاه های ذی ربط پاسخ دهند اگر در تحویل این خودرو مشکل وجود داشت چرا از ابتدا اقدام به عرضه در سامانه یکپارچه کردند؟ به گزارش مهر، از زمستان پارسال خودرو به صورت نوبت‌دهی از طریق سامانه یکپارچه فروخته می‌شود؛ یکی از خودروهای عرضه‌شده در این سامانه، خودروی پژوپارس بود؛ خودرویی که به دلیل تفاوت قیمت زیاد با بازار برای عموم خریداران جذابیت بسیاری دارد و می‌توان گفت یکی از خودروهای محبوب در بازار ایران محسوب می‌شود. بر همین اساس هم در زمان ثبت‌نام حدود ۱۰۰ هزار نفر برای خرید این خودرو متقاضی شدند. با ورود به فصل زمستان که نوبت تحویل خودروهای پژوپارس به متقاضیان بود به دلیل عدم ارسال پیامک و فراخوان مبنی بر زمان تحویل، کم‌کم سروصداها در مورد تأخیر در تحویل این خودرو بلند شد؛ تا جایی که طی تقریباً دو ماه گذشته شاهد تجمعات زیادی مقابل نهادهای دولتی از جمله وزارت صمت بودیم. در این بحبوحه بود که مشخص شد به دلیل عدم انطباق این خودرو با استانداردهای ۸۵ گانه در تداوم تولید پژوپارس شک و شبهه ایجاد شده و باید خط تولید این خودرو متوقف شود. مهدی اسلام‌پناه رئیس سازمان ملی استاندارد اعلام کرد: «از سال ۱۴۰۱ ما در قالب اعلام‌های رسمی به ایران خودرو اعلام کردیم که این خودرو نمی‌تواند استانداردهای ۸۵ گانه را لحاظ کند و باید برای این موضوع تدبیری بیندیشد، اما متأسفانه به جای بررسی این موضوع فروش این خودرو در سامانه یکپارچه در دستور کار وزارت صنعت و خودروساز قرار گرفت و آنها خودرویی که می‌دانستند، نمی‌توانند استانداردهای آن را رعایت کنند فروختند.» با توجه به عدم انطباق خودروی پژوپارس با استانداردهای ۸۵ گانه مقرر شد که تولید این خودرو صرفا تا نیمه اسفندماه امسال صورت گیرد، اما در ادامه به دلیل درخواست‌های متعدد و البته اعتراضات متقاضیان خرید پژوپارس، سازمان ملی استاندارد ایران چندی پیش اعلام کرد که تولید این خودرو تا پایان سال تداوم خواهد داشت. مجدد هفته گذشته مهدی اسلام‌پناه رئیس سازمان ملی استاندارد ایران در گفت‌وگو با صداوسیما تاکید کرد که به صورت مشروط تولید این خودرو در فروردین سال ۱۴۰۳ صورت خواهد پذیرفت. اسلام پناه گفته بود که «تولید خودروی پژوپارس تا مشخص شدن نتایج مرکز آزمون بین‌المللی استاندارد، ادامه خواهد داشت که به احتمال زیاد نتایج آزمون استاندارد فروردین ماه ۱۴۰۳ مشخص می‌شود.» با این حال ۱۲ اسفندماه ایران خودرو در نامه‌ای به سازمان ملی استاندارد اعلام کرد که مجوز شفاف درباره امکان تداوم تولید پارس با استانداردهای فعلی باید صادر شود، چراکه پارس استانداردهای ۸۵ گانه را اخذ نمی‌کند.

جوابیه

فراریان مالیاتی به تورم دامن می‌زنند

کاهش فشار مالیاتی بر مردم، بخش های مولد اقتصاد و فعالیت‌های اقتصادی شناسنامه دار از اولویت‌هایی است که دولت در اصلاح نظام مالیاتی به سمت عادلانه شدن دنبال کرده است و آنچه به تورم دامن می‌زند شفاف شدن فعالیت‌های اقتصادی نیست بلکه عدم شفافیت و فرارهای مالیاتی خود محرک تورم است. به گزارش شادا، مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی وزارت امور اقتصادی و دارایی در پاسخ به مطلب مورخ ۱۰/۱۱/۱۴۰۲ روزنامه آرمان ملی با تیتر «ضرورت‌های مالیات‌ستانی عادلانه» توضیح داد: رشد درآمدهای مالیاتی در بودجه سال آینده و همچنین تحقق درآمدهای مالیاتی امسال و سال گذشته به هیچ وجه با افزایش نرخ های مالیاتی محقق نشده است و دولت قائل به این نیست در شرایط رکود تورمی به سمت افزایش نرخ‌های مالیاتی برود و برعکس در دو سال گذشته به سمت کاهش نرخ های مالیاتی بخش مولد اقتصاد پیش رفته است. در همین راستاست که طی دو سال متوالی در سال ۱۴۰۱ به میزان ۵ درصد و در سال جاری ۷ درصد نرخ مالیات فعالیت‌های تولیدی در کشور کاهش پیدا کرد و از این محل بالغ بر ۷۰ هزار میلیارد تومان درآمدهای مالیاتی کشور کم شده، اما به دلیل حمایت از تولید، دولت خود این پیشنهاد را در بودجه های سنواتی ارائه داد و حتی پیش بینی دولت این است که در صورت تصویب و قانونی شدن لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم و اجرای مالیات بر مجموع درآمد، مالیات بر فعالیت‌های تولیدی به ۱۰ درصد کاهش پیدا کند. آنچه دولت در افزایش درآمدهای پایدار مالیاتی دنبال کرده، جلوگیری از فرار مالیاتی و شناسایی مودیان جدید است و به واسطه تمرکز بر دانه درشت‌ها و فراریان مالیاتی که شناسنامه اقتصادی یا پرونده مالیاتی نداشته‌اند و شناسایی ۲٫۷ میلیون مودی جدید، اتکای بودجه به درآمدهای مالیاتی را دنبال می‌کند. بنابراین ادعای فشار مالیاتی بر مردم، بخش های مولد اقتصاد و فعالیت‌های اقتصادی شناسنامه دار با اصلاحات دولت بر نظام مالیاتی کاملا نادرست است. شفاف شدن بخش های غیرشفاف اقتصاد، معاملات غیر رسمی، جلوگیری از سفته بازی و دلالی پیش نیاز یک اقتصاد سالم و رو به پیش است. اینکه فراریان مالیاتی مستقیم و غیر مستقیم به تورم دامن می‌زنند هم موضوعی نیست که در این دولت صرفا مطرح شده باشد بلکه کاملا یک بحث کارشناسی اقتصادی و از الزاماتی است که اقتصاددانان به آن اذعان داشته اند. لازم به توضیح است که در حال حاضر در چارچوب قوانین بودجه سنواتی از سال ۱۴۰۰، مالیات از خانه های مسکونی گران قیمت و خودروهای لوکس به عنوان مالیات بر ثروت در نظام مالیاتی ایران وضع شده است. علاوه بر این مالیات بر عایدی سرمایه نیز در قالب طرح مالیات بر سوداگری و سفته بازی که هم اکنون در مرحله رفع ایرادات شورای نگهبان است، مدنظر قرار دارد. بر این اساس و با توجه به پیشنهاد وضع مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی در چارچوب لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم، دولت به دنبال پایه‌های مالیاتی بیش از این نیست.

اخبار

خرمای تنظیم بازاری عرضه شد

سرپرست سازمان تعاون روستایی گفت: خرمای تنظیم بازاری کبکاب با قیمت ۳۶ تا ۳۹ هزار تومان و خرمای مضافتی با قیمت ۸۵ تا ۹۵ هزار تومان در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و میادین عرضه شده که البته قیمت بر اساس شرایط در هر استان متفاوت است. با نزدیک شدن به ماه رمضان طبق سنوات سال‌های گذشته همراه با اعلام قیمت‌های مصوب گوشت، مرغ، برنج و شکر، خرما و سایر اقلام خوراکی نیز مورد استفاده بیشتر در این ماه (رمضان) است که قیمت تنظیم بازار آن مشخص شده و با توجه به گفته مسئولان مربوطه تامین و ذخیره‌سازی آن به اندازه کافی صورت گرفته است. در یک گزارش تلویزیونی ایوب فصاحت - سرپرست سازمان تعاون روستایی - گفت: با نزدیک شدن به ایام ماه مبارک رمضان و به منظور جلوگیری از نوسان قیمتی، عرضه دو نوع پر مصرفِ خرما یعنی مضافتی و کبکاب با نرخ مصوب آغاز شد. محمود حیدری - مدیرعامل اتحادیه مرکزی تعاون روستایی ایران نیز عنوان کرد: خرما هم در سردخانه‌ها و هم در کهنوج، بم و جیرفت ذخیره شده تا در ماه رمضان هیچگونه افزایش قیمتی نداشته باشیم.

واردات گوشت در بهترین شرایط بهداشتی

رئیس سازمان دامپزشکی کشور با بیان اینکه به طور قطع مشکلی در کنترل بیماری تب برفکی نداریم، گفت: گوشت قرمز وارداتی در بهترین شرایط بهداشتی وارد کشور می‌شود. «مجتبی نوروزی» در حاشیه بازدیدی از سامانه مانیتورینگ جهاد کشاورزی استان تهران و آغاز طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی در جمع خبرنگاران درباره انتشار اخباری مبنی بر ورود بیماری تب برفکی به کشور، اظهار داشت: بیماری تب برفکی بیماری اندومیک کشور است و بیماری تازه ورودی نیست. وی افزود: فضا سازی رسانه‌ای اخیر در این خصوص مبنایی ندارد، زیرا بر اساس آمار استان‌های کشور ۶۲ میلیون راس دام سبک شامل بز، بزغاله، گوسفند و بره و ۵ میلیون راس دام سنگین داریم که به نوعی این دام‌ها به دلیل شرایط کشورهای اطراف ما در معرض خطر بیماری‌های دامی هستند؛ اما ما توانسته‌ایم این دام‌ها را در بالاترین سطح ایمنی تولید و به بازار عرضه کنیم و مشکلی از لحاظ بهداشتی و کنترل بیماری تب برفکی نداریم. رئیس سازمان دامپزشکی کشور تصریح کرد: کانون بیماری تب برفکی در برخی از استان‌ها به شکل محدود دیده شده که در سنوات گذشته نیز بوده و اکنون بیماری تحت کنترل است؛ بنابراین شرایط اضطراری در داخل کشور نداریم و امیدواریم با حضور همکاران متخصص این شرایط پایدار را بتوانیم حفظ کنیم. نوروزی گفت: بحث شیوع بیماری تب برفکی یک فضاسازی رسانه‌ای است و هیچ اتفاقی در کشور نیفتاده و همه چیز تحت کنترل است. وی ادامه داد: تمامی واردات ها با توجه به مصوبه هیات دولت با حضور ناظران بهداشتی ما در کشورهای مبدأ صورت می‌گیرد، یکی دو کشور مانده که به زودی ناظران بهداشتی ما در آنها مستقر می‌شوند همچنین هر کشتارگاه یک دو تا ۳ ناظر بهداشتی بر اساس شرایط گرید و درجه‌بندی کشتارگاه‌ها دارد؛ بنابراین گوشت وارداتی با بهترین شرایط تامین می‌شود.

جزئیات طرح برخورد با کالای قاچاق

سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: در همین هفته تا ساعات پایانی روز گذشته به صورت ویژه مزون‌هایی که از سوی بخش‌های اطلاعاتی شناسایی شده بودند برخورد صورت گرفت و نکته جالب این بود که رسیدهایی که به مشتری داده شده بود بر اساس یورو بود و همانجا تبدیل به ریال می‌شد و گاهی هم مشتری با پرداخت ارز تسویه می‌کرد. حمیدرضا دهقانی نیا در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان این‌که بعد از برگزاری انتخابات هماهنگی‌های لازم با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق صورت گرفت، گفت: ضربه زدن به عرضه‌کنندگان کالاهای محرز قاچاق در تمام گروه‌های کالایی با اولویت‌بندی پوشاک، لوازم خانگی، دخانیات و غیره پیگیری شد. وی افزود: در همین هفته تا ساعات پایانی روز گذشته به صورت ویژه با مزون‌هایی که از سوی بخش‌های اطلاعاتی شناسایی شده بودند برخورد صورت گرفت. نکته جالب این بود که رسیدهایی که به مشتری داده شده بود بر اساس یورو بود و همانجا تبدیل به ریال می‌شد و گاهی هم مشتری با پرداخت ارز تسویه می‌کرد. به گفته این مقام مسئول فقط از یکی از این مزون‌ها نزدیک به ۱۵۰ میلیارد تومان کالای قاچاق کشف شد. تمامی نشانه‌های محرز قاچاق ایتالیایی و فرانسوی، هم کالای اصل و هم جعلی در این کشفیات وجود داشت. این فروشگاه‌ها شعب هم داشتند و برای مثال یک کمربند مردانه به قیمت ۳۰ میلیون تومان به فروش می‌رسید و همانجا با ارز یا معادل آن پرداخت می‌شد که از وجه مبارزه با قاچاق ارز هم قابل پیگیری است. دهقانی نیا همچنین گفت: نکته دیگر اینکه در یکی از مراکز تجاری بزرگ تهران که قبلا مورد ضربه قرار نگرفته بود در همین هفته از منظر مبارزه با قاچاق مورد ضربه قرار گرفت و برای عرضه‌کنندگان قاچاق پوشاک صورت جلسه تنظیم شد. این روند در حوزه لوازم خانگی هم در برخی از عرضه‌کننده‌های کالاهای محرز قاچاق با نشانه‌های کره‌ای و آلمانی در خیابان فرشته و پاسداران پیگیری شد و این روند همچنان ادامه خواهد داشت. سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز با بیان اینکه از یکی از مراکز عرضه قاچاق کالا در حوزه لوازم خانگی بیش از ۱۵۰ میلیارد تومان کالای قاچاق احراز شده و سایر موارد کشف شده هم در انتظار جمع‌بندی است، تصریح کرد: طرح برخورد با کالاهای قاچاق در سطح عرضه به صورت مستمر ادامه خواهد داشت و متوقف نشده است. در این طرح هم با مال‌ها و فروشگاه‌های بزرگ و هم با عرضه‌کنندگان خرد برخورد می‌شود و سبد کالایی هدف مبارزه با قاچاق نیز شامل پوشاک، لوازم خانگی، دخانیات و غیره است.

بازار سرمایه

وضعیت بی‌رمق بورس تهران

بازار سرمایه دیروز وضعیت بی‌رمق و خسته کننده‌ای را تجربه کرده و شاخص کل به میزان ۳۴۹۶ واحد ریزش کرد. بازارساز به بازار سرمایه بی‌توجه بوده و تنها برای اینکه اعتراضات را بخواباند بازار را صعودی می‌کند و بیشتر روزهای سال نوسانی و از نوع منفی است، این نوسان و رکود فعالان بازار سرمایه را به شدت ناراحت کرده و برخی از فعالان بازار سرمایه به فکر بازار جدیدی از نوع رمزارز هستند. شاخص کل بورس در انتهای معاملات دیروز با ریزش ۳۴۹۶ واحدی مواجه شد، ارزش معاملات خرد عدد ۳,۵۰۳ میلیارد تومان را به ثبت رسانده است که نسبت به میانگین هفتگی، ۲۲٪ و نسبت به میانگین ماهانه ۲۶٪ کاهش داشته است. در یک هفته گذشته برآیند معاملات در بازار سهام، ورود نقدینگی حقیقی (خرید حقیقی از حقوقی) به ارزش ۸۲۳ میلیارد تومان را نشان می‌دهد. اما امروز برای سومین روز متوالی بازار شاهد خروج نقدینگی حقیقی به ارزش ۱۵۹ میلیارد تومان بوده است. این درحالی است که در یک هفته گذشته از شدت خروج نسبت به میانگین ماهانه کاسته شده است. برآیند معاملات صندوق‌های درآمد ثابت نیز در یک هفته گذشته حاکی از ۹۶۸ میلیارد تومان خروج نقدینگی حقیقی از این صندوق‌ها است. خروج نقدینگی از این صندوق می‌تواند نکته مثبتی برای بازار سهام باشد. امروز نیز روند خروج نقدینگی حقیقی از صندوق‌های درآمد ثابت برای دومین روز متوالی با ثبت رقم ۴۱۸ میلیارد تومان همچنان ادامه دارد. در یک هفته گذشته شیب خروج از این صندوق‌ها هم نسبت به میانگین ماهانه در حال افزایش است. ارزش صف‌های خرید ۲۷۱ میلیارد تومان است که نسبت به میانگین هفتگی ۲۲ میلیارد تومان افزایش داشته است. این در حالی است که ارزش صف‌های فروش هم با افزایش ۲۶۸ میلیارد تومانی نسبت به میانگین هفتگی، در محدوده ۵۴۹ میلیارد تومان قرار دارد. بیشترین ارزش معاملات را گروه خودرویی با ثبت رقم ۳۴۲ میلیارد تومان (۰.۴ برابر میانگین هفتگی) به خود اختصاص داده است. پس از آن گروه‌های فلزات اساسی با ارزش معاملات ۲۶۳ میلیارد تومان (۰.۶ برابر میانگین هفتگی) و شیمیایی با ارزش معاملات ۲۵۴ میلیارد تومان (۰.۸ برابر میانگین هفتگی) قرار دارند. گروه ماشین‌آلات برقی با ارزش معاملات ۴۹ میلیارد تومان (۱.۳ برابر میانگین هفتگی) بیشترین ارزش معاملات را نسب به میانگین هفتگی داشته است. پس از آن گروه عرضه برق و گاز با ارزش معاملات ۳۷ میلیارد تومان (۰.۹ برابر میانگین هفتگی) و گروه محصولات فلزی با ارزش معاملات ۳۷ میلیارد تومان (۰.۸ برابر میانگین هفتگی) قرار دارند.

ذره بین

قیمت دلار فروکش می‌کند

عضو اتاق بازرگانی ایران گفت: انتظارات تورمی ناشی از اخبار منفی و گمانه‌زنی در فضای مجازی از مهمترین عوامل نوسانات قیمت ارز است. محمود صابری - عضو کمیسیون صادرات غیرنفتی اتاق بازرگانی ایران - در خصوص نوسان نرخ ارز در روزهای پایانی سال که سابقه‌ای طولانی در چنین مقطع زمانی دارد، به ایسنا، گفت: همواره در اواخر سال شاهد این اتفاق هستیم، چراکه تقاضای ارز در این مقطع زمانی با هدف سفرهای نوروزی و همچنین در برخی اوقات در روند واردات کالای قاچاق در بازار غیررسمی، چنین نوسانی را رقم می زند. البته نوسانات ارزی در پایان سالجاری دلایل دیگری هم دارد که از چند ماه قبل آغاز شده و در برخی موارد همچنان ادامه دارد. وی بخش دیگری از دلایل نوسانات بازار ارز را به انتظارات تورمی ناشی از اخبار منفی و گمانه‌زنی افزایش نرخ در فضای مجازی و برخی رسانه‌ها مرتبط خواند و گفت: بی تردید بخش زیادی از نوسانات ارزی کنونی به دلیل جوسازی سودجویان و اهداف سیاسی برخی رسانه‌هاست. به عنوان مثال بحث انتخابات آمریکا از هم اکنون به عنوان یکی از عوامل ایجاد اخبار منفی در رسانه‌های معاند مطرح شده تا به نوسانات اخیر دامن بزند و به نظر من قیمت به زودی و با فروکش کردن التهابات، کاهش یافته و نهایت به ثبات می‌رسد. این فعال اقتصادی ادامه داد: اینکه در برخی جلسات رسمی و غیر رسمی دولتی صحبت از بالا رفتن قیمت دلار می شود، به خودی خود باعث افزایش انتظارات تورمی خواهد شد که به واقع باید از طرح این اظهارات در جلسات و رسانه ها پرهیز کرد. به ویژه با توجه به شرایط کنونی داخلی و بین المللی که هر اتفاقی می تواند باعث ایجاد موج جدید نوسان ارز شود و بازار را به هم بزند. صابری با تاکید بر کنترل و مدیریت منطقی بازار از سوی دولت و بانک مرکزی گفت: صراحتا باید به این موضوع اشاره کنم که با سرکوب بازار نمی‌توان از پس کنترل نوسانات برآمد، چراکه بازار با انجام چنین اقدامی با کوچک‌ترین اتفاق یا بهانه‌ای مجددا دچار نوسان و افزایش قیمت خواهد شد.